СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го СІЧНЯ 1951. | No. 12. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 16, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном | Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237. Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 | FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

У ПІДГОТОВІ ДО НЕБУВАЛОГО ОБОРОННОГО БЮДЖЕТУ

Вашингтон, 14 січня. — Конгрес вижидає президентового проєкту збалансованого бюджету, який має бути пред'явлений у понеділок. Загально заповідають, що це буде найвищий бюджет в історії країни з уваги на провідну ролю, яку грає Америка серед теперішнього положення в світі. Якого бюджету треба сподіватися, можна судити з економічного послання, яке пред'явив президент у п'ятницю минулого тижня. У ньому заповіджена мобілізаційна програма на кілька років наперед, а в ній перебачені видатки у висоті 140 білйонів. Щоб цю програму виповнити, президент домагається від Конгресу збільшення податків, щоб при їх помочі можна було покривати країєві видатки негайно — „подорозі". Оце кошти забезпеки від совєтського комунізму. У посланні пригадав президент на підготову стабілізації цін і платень і на потребу підвищки на цілий мільйон вояків у збройних силах упродовж кількох місяців. Крім того Труман заповів запотребування 4,000,000 робітників у продукційних підприємствах з кінцем біжучого року. Він теж згадав про потребу збільшення продукції в сталевому промислі і збільшення електричної сили. Бюджет, який має бути пред'явлений у понеділок, досягне мабуть висоти 70 білйонів в найближчому фіскальному році.

БІЛЬШЕ СТРАЙКІВ, МЕНШЕ БЕЗРОБІТТЯ В МИНУЛОМУ РОЦІ

Вашингтон. — Страйки зросли майже на одну третину в 1950 р., одначе безробіття змаліло від 1949 р., як про це сповіщає Бюро Статистики Праці. Загалом у минулому році було 4,700 страйків, а в попередньому році було їх 3,606, отже в минулому році було найбільше страйків від покінчення війни, бо в р. 1946 було їх 4,985. Зате впало число безробітних днів — з 50,500,000 в 1949 р. до 38,500,000 в 1950 р. Це тому, що в минулому році не було страйку вуглекопів, який попереднього року забрав багато часу.

СЕН. ТОБІ В КОМІСІЇ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Вашингтон. — Сен. Чарлс Тобі з Ню Гемпшир, звісний зі своєї підтримки двопартійности в закордонній політиці, призначений на члена сенатської комісії закордонних справ, де саме опорожнилося одно місце, зарезервоване для республиканців. З інших конгресових назначень замітне: Сен. Ірвінг Айвес обняв наново місце в комісії праці й прилюдних відношень; свіжий сенатор Ричард Ніксон з Каліфорнії дістав місце в комісії праці.

ПРОВІРКА ПОДОРОЖНИХ З АНГЛІЇ З УВАГИ НА ЕПІДЕМІЮ

Ню Йорк. — Служба Прилюдного здоровля Злучених Держав поробила всі приготування до провірки подорожних, які прибувають з Англії кораблями й літаками з уваги на епідемію інфлуенци, яка там змагається. Теж побоюються заволічення віспи з Англії, якої кілька випадків там занотовано.

ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ АГЕНЦІЇ ПОТРІБНО 50,000 ПРАЦІВНИКІВ

Вашингтон. — Агенція Економічної Стабілізації робить підготову до контролі цін і платень та для цієї цілі шукає персоналу з 50,000 осіб. Це вказує на засяг праці при заведенні такої контролі. Контроля буде вводжена поступово. Тепер уже є 500 осіб, до кінця червня буде прийнятих 1,500 осіб, а впродовж дальших 12 місяців буде прийнята решта. Повна контроля буде введена впродовж 18 місяців.

ГЕРОЙСТВО ДІВЧИНИ ПІДЧАС ПОВІТРЯНОЇ КАТАСТРОФИ

Филаделфія. — Сім осіб, — включаючи й геройку-службовичку згинуло на літаку, коли літак ДіСі-4, приналежний до Нешенел Ерлайнс, запалився на Міжнародньому Майдані в другій год. пополудні в неділю. — Літак прилетів з Нюарку, Н. Дж. У перелеті до Норфолк, Ва., він осів на майдані і мав затриматися на кінці мурованого шляху, збудованого для літаків. Одначе в наслідок розталого снігу дорога стала ховзька, колеса літака не могли спинитися в означеним місці і літак попав у рів. Деякі подорожні попали в паніку. Тоді завідателька, панна Мері Франсес Гавслі, почала успокоювати подорожних і вивела одну частину з них в безпечне місце. Коли повернулася, щоб вивести решту подорожних, літак запалився внаслідок вибуху газоліни і дівчина згинула в полуміни разом з сімома іншими особами. Вирятувалося 21 осіб, між ними оба пілоти. Мисс Гавслі походила з Фавнтен Сіти, у стейті Теннессі.

СЕН. ДОГЛЕС ЗА КОНТРОЛЮ КОНГРЕСУ НАД ВИСИЛКОЮ АРМІЇ ЗАКОРДОН

Вашингтон. — Сенатор Пол Г. Доглес, демократ з Ілиной, перейшов до табору сенаторів, які змагають до обмеження права президента при висиланні армії до Европи. Це вже другий демократичний сенатор, який заявився проти намірів президента, висилати збройні сили закордон. Доглес підпає думку, щоб сенат голосував над цією справою в такий спосіб, що візьме під застанову договір з Брюсселі, який вимагає голосування. Доглес в засаді не оспорює права президента до висилання війська, тільки домагається, щоб президент порадився наперед Конгресу з уваги на теперішні відносини, а коли не цілого Конгресу, то принаймні сенату. Це можна осягнути ухваленням відповідної резолюції в сенаті, на думку сен. Доглеса. Ці думки виявив він у своїй промові переданій через радіо підчас дискусії з республиканським сенатором Еверетом Дірксеном, теж і Ілиной.

В АМЕРИЦІ

● **Новий твір Сінклера Луїса,** який помер минулого тижня в Римі, буде виданий в квітні. Його назва: „Світ такий широкий".

● **На зразок „великої дебати"** над закордонною політикою в Конґресі ведеться теж подібна дебата в великих часописах при допомозі платних оголошень. Часописну дебату започаткував журнал „Тайм" оголошенням на цілі дві сторінки в п'ятницю минулого тижня.

● **„Загроза Червоного Саботажу"** це заголовок книжки Фендала Єркси і Оґдена Ріда, виданої як відбитку статей з Ню Йорк Гералд Трибюн. За другої війни був модний пашквіль „Саботаж" написаний комуністичними прапаґаторами на зогидження національних груп, між ін. й української в Америці.

● **„Юнайтед Нейшенс"** оце нова назва середовища, з якого пресові агенції передають вісті по цілому світі. Є це будинок при 43 вулиці в Ню Йорку, де міститься секретаріят Об'єднаних Націй.

Війська О. Н. залишаються в Кореї — твердить ген. Коллінс

ШЕФ ШТАБУ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ ЗНОВУ В КОРЕЇ; ЗАПОВІДАЄ ПІДКРІПЛЕННЯ

Корея, 15 січня. „Війська Об'єднаних Націй цілком певно залишаться в Кореї і продовжуватимуть боротьбу" — заявив сьогодні шеф штабу Американської Армії, ген. Лотон Коллінс, на пресовій конференції в головній кватирі Восьмої Армії, під час своїх чергових відвідин на фронті, відмовляючись, проте, від будьяких виясненъ на тему можливостей дальшого розвитку. Ген. Коллінс прилетів на фронт літаком ген. МекАртура з Токіо і на аеродромі його зустрів командант Восьмої Армії, ген. Ріджвей, що недавно був його заступником шефа штабу в уряді. Ген. Коллінс заявив кореспондентам, що він не має жадних коментарів щодо „теперішнього положення та можливостей дальшого розвитку" на фронті, але „як на тепер, ми залишаємося і продовжуватимемо боротьбу". Ген. Ріджвей відразу додав, що в цій справі не може бути жадного сумніву. Ген. Коллінс вияснив свої вже четверті з черги відвідини на фронті бажанням безпосередньо провірити як справи маються та чим і як можна б допомогти. Він заповів можливість дальших підкріплень для аліянтських сил „в найближчих місяцях".

ВАЖЛИВІ ВІЙСЬКОВІ НАРАДИ В ТОКІЮ

Токіо, 15 січня. До головної кватири ген. МекАртура в Токіо прибули вчора, крім шефа штабу Армії, ген. Коллінса, теж ген. Болтер Бедел Смит, колишній шеф штабу на европейському театрі, опісля амбасадор в Москві і тепер шеф Центральної Розвідчої Агенції, та ген. Гойт С. Ванденберг, шеф штабу Авіяції. В офіціяльному повідомленні сказано, що обидва команданти приїхали „на штабові відвідини далеко-східнього командування та у відповідь на давнє запрошення ген. МекАртура". Вважається, що головним предметом нарад будуть дальші напрямні для розвитку в Кореї та ціле положення на Далекому Сході. Наради генералів окутані найбільшою таємницею, але в поінформованих колах вважається, що проблема евентуального стратегічного бомбардування Китаю теж могла бути на їх порядку. Передбачається можливість деяких дальших змін в командному складі на Далекому Сході.

СЛОВАЦЬКИЙ КОМІТЕТ ВІДКРИВ БЮРО У ВАШИНГТОНІ

Ню Йорк. — Часопис „Словак в Амеріке" повідомляє, що Красвий Комітет Визволення Словаччини відкрив 9 січня бюро у Вашингтоні. Воно приміщене в Нешенел Пресс Билдінг. Завданням бюра буде поширювати вісті про працю й боротьбу за визволення Словаччини з-під комуністичного ярма, як це заявив на відкритті Джан Т. Кмец, колишній асистент секретаря праці в кабінеті президента Трумана. Думку відкрити Словацьке Бюро у столиці ЗДА подав був полк. Стефан Бонсаль ще підчас осування Красвого Комітету Визволення Словаччини в березні 1949 р.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА СТАВИТЬ ПЕРЕДУМОВИ СПІВПРАЦІ ЗІ ЗАХОДОМ

Франкфурт, 15. січня. — Західно-німецький канцлер, д-р Аденауер, відкинув вчора східно-німецьких пропозицій щодо об'єднання, видвигаючи рівночасно деякі передумови повної співпраці, головно в оборонній ділянці, зі Заходом. Промовляючи на зібранні Християнсько-демократичної партії Вестфалії в Білефелд, він заявив, що федеральний уряд навіть не думає входити в переговори з маріонетковим урядом Східної Німеччини щодо об'єднання на видвигненій комуністами базі, але теж має деякі передумови для завершення співпраці з західними аліянтами. До цих передумов д-р Аденауер зараховує: 1. Окупаційний статут для Німеччини заступити мировим договором, а західні високі комісаріяти Радою амбасадорів; 2. Німецькі оборонні сили, що мають бути зорганізовані для оборони перед совєтською агресією, повинні дістати „абсолютну рівноправність" з усіми іншими західно-европейськими оборонними силами; 3. Західна Німеччина, незалежно від свого власного вкладу в оборону, повинна одержати від аліянтів відповідну фінансову допомогу для розбудови своєї оборони, і т. п. Д-р Аденауер вважає, що при відповідній поставі західних аліянтів, зокрема при швидкому завершенні оборонної підготови, включаючи в неї теж Німеччину, до війни можна не допустити.

ОБГОВОРЮЮТЬ СПОСОБИ ОФЕНЗИВИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Вашингтон, 13 січня. — Тузин провідних осіб з цілої країни радив два дні в департаменті стейту над приспішенням ідеологічної офензиви проти міжнародного комунізму. У нарадах брали участь провідники в політиці, в науковому русі, в бизнесі, навіть і теологи. Всі вони мали на увазі зробити успішною пропаганду проти світового комунізму. Наради зосередилися до трьох питань, а саме: Як виявити навер помилки, фальш, облуду і напасти комунізму таким, яких комуністи нападають на своїх противників; як найти найкращий „спільний знаменник" для всіх некомуністичних урядів; як перемінити засади демократії на такі форми, щоб ними можна було заманити людей, як до високого ідеалу, замісць проповідувати загальні заклики. Коли найдуться відповіди на оці питання, тоді можна буде застановити комуністичну офензиву, яка йде дальше між народами. Урядовці признають, що департамент стейту застановляється довший час над цими справами і тому так заінтересований нарадами з мин. тижня. Вони відбулися в будинку департаменту, одначе учасники нарад не мали ніяких вказівок від департаменту і склали свої засади. Не зважаючи на це, департамент покористується вислідами праці згаданих провідників прилюдної думки при начеркненні програми своєї офензиви проти світового комунізму.

„СУЧАСНА УКРАЇНА" — НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК В НІМЕЧЧИНІ

В Мюнхені, Німеччина, появився з датою Різдва перше число нового українського двотижневика „Сучасна Україна", „органу української визвольної думки". Газету видає Закордонне Представництво УГВР, а відповідальним видавцем є Володимир Стахів. В початкових виясненнях редакція — в статті „Прагнення до єдности української еміграції на базі визвольної боротьби на Рідних Землях", заявляє, що стоятимемо на базі „примату визвольної боротьби на Рідних Землях", „поборюватимемо тоталітарні, диктаторські чи елітарні тенденції", як незгідні з ідейно-програмовим змістом української визвольної боротьби та обстоюватимемо правопорядок серед української еміграційної спільноти. В своєму Різдв'яному привіті редакція двотижневика вітає УГВР та визвольний рух на Батьківщині, як теж, між іншими, Українську Національну Раду і її Виконний Орган на еміграції.

БРИТАНІЯ ЗБІЛЬШИТЬ СВОЮ АРМІЮ ДО МІЛЬЙОНА ВОЯКІВ

Лондон, 15. січня. — Велика Британія плянує покликати до активної військової служби деяку дальшу частину зі своїх 4,000,000 ветеранів другої світової війни та збільшити свою армію до приблизно одного мільйона вояків, та „основно збільшити" ухвалений вже досі у висоті 10,080,000,000 долярів три-річний військовий бюджет. Ці твердження видвигнено, як до Лондону прибув на наради з урядом і військовими командантами ген. Двайт Айзенгавер, головний командант аліянтських збройних сил в Европі. Військові видатки Британії на найближчих три роки мали б бути збільшені правдоподібно на 25%. Окремо обмірковується заходи для максимального збільшення воєнної продукції.

ПОМЕР О. МИХАЙЛО КУЗІВ

Сиракюз, Н. И. — У неділю 14 січня в годині 11.30 уночі помер парох місцевої української катол. церкви св. Петра і Павла, о. Михайло Кузів, у 66 році життя. Покійний був членом 39 від. У. Н. Союзу, що тепер має назву „Січ", вступивши в члени в 1910 р. Походив з Денисова, повіту Тернопіль, Західна Україна. Після покінчення шкіл в Галичині приїхав до ЗДА, і тут душпастирював в різних парафіях, як Вилксбері, Нортгемптоні й Шамокіні у Пенсильвенії, в Елизабеті, Н. Дж., а вкінці в Сиракюз, Н. И. Був довгорічне вибираний головою „Провидіння" і за молодих років брав діяльну участь в громадському житті.

СПІЛЬНІ ЗАКУПНА ДЛЯ ЗАХІДНИХ КРАЇН

Вашингтон. — Злучені Держави, Великобританія й Франція осягнули порозуміння, щоб запереставати дальшу конкуренцію при закупні матеріялів для оборони, бо це наносить великі матеріяльні шкоди всім Західним Країнам. Щоб дійти до ощадних закупів, три держави рішили творити міжнародні групи для набування товарів для таких країн, які мають свій життєвий інтерес у тому. Для переведення цих замірів Злучені Держави висилають запрошення до країн, які приступили до Північно-Атлантійського Пакту, щоб покликати до життя різні групи для спільних закупів.

Яке це значення може мати в практиці, пізнати з прикладу ЗДА, які від початку війни в Кореї видали $1,500,000 більше, коли прийшлося робити закупна на підставі однорічного запотребування замісць переводити закупна на підставі довгорічних плянів. Втрата виносить головно на гуми, якої постачання меншає.

ВОРОГ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО НОВОГО НАСТУПУ

Токіо, 15. січня. — Всі повідомлення з фронту в Кореї вказують на те, що комуно-китайські і північно-корейські армії, після хвилевої зупинки та важких втрат, понесених внаслідок атак аліянтської авіяції, стягають свої резерви та приготовляються до нового генерального наступу на цілому 80-милевому фронті. Головна підготовка ворога до нового наступу ведеться насамперед на південь від Сеул здовж головного прибережного шляху Сувон-Осан, та на правому крилі американської Другої Дивізії на південь від Вонджу. У фронтових повідомленнях ідентифікується поодинокі ворожі дивізії і армії, що приготовляються до нового наступу. Впродовж вчорашнього дня майже не було контакту з ворогом, тільки аліянтські патрулі продиралися далеко на північ і аліянтська артилерія засипала сильним вогнем концентрацію ворожих військ в горах. В повідомленні Восьмої Армії стверджується, що впродовж вчорашнього дня не було „жадних технічних змін на фронті". Натомість впродовж цілого дня була активна аліянтська авіяція, завдаючи ворогові великих втрат в людях і воєнному матеріялі на фронті та знищуючи численні воєнні об'єкти в запіллі. Між іншим, сильні з'єднання американських суперфортець виконали черговий налет на комуно-корейську столицю — Пйонгянг, скинувши там всіх 816 бомб, загальної ваги 215 тонн. Важливу проблему для аліянтських військ та південно-корейських властей становить поверх два і пів мільйона втікачів, головно з районів Пйонгянг і Сеул. Південно-корейський парлямент, після нарад в Пусан, рішив вислати окрему делегацію до головної кватири ген. Мек Артура в Токіо, пропонуючи нову мобілізацію, що збільшила б південно-корейські оборонні сили до одного мільйона вояків.

ПІВДЕННО-КОРЕЙСЬКИЙ УРЯД ПЛЯНУЄ ЕВАКУАЦІЮ НА ОСТРІВ

Лейк Соксес, 15. січня. — З поінформованих джерел тут повідомлено, що південно-корейський уряд президента Синґмана Рі, який недавно залишив Сеул і тимчасово примістився в порті Пусан, плянує дальшу евакуацію на острів Чеджу. Це створило б для Злучених Держав і Об'єднаних Націй цілком подібну проблему, яка існує з національно-китайським урядом на Формозі. Острів Чеджу, хоча належить до Кореї, положений на східно-китайському морі і його було б важко здобути з корейського континенту.

ГОЛОС ЯК ТЕРОРИСТИЧНА ЗБРОЯ В КОРЕЙСЬКІЙ ВІЙНІ

Корея, 15. січня. — Війна в Кореї, крім цілого ряду інших дивоглядів, користується теж голосом, як терористичною зброєю, випробованою ще за часів Джінґіс Хана. Як тільки настане ніч, комуністичні стратеги на фронті починають трубіти в роги, що відбивається таємних гомоном в горах і степах з усіх боків. Американська розвідка ствердила, що це трублення має три цілі: Таємними голосами тероризувати та витворювати відповідний настрій головно серед південно-корейських вояків і робити їх менше відпорними; провокувати „стріли в голос", щоб встановити положення ворожих військ і, вкінці, створювати враження оточення з усіх боків. Початково ця тактика мала деякі успіхи.

ГЕН. РОФНЕР НОВИМ КОМАНДАНТОМ ДРУГОЇ ДИВІЗІЇ

Токіо, 15. січня. — Тут повідомлено, що ген. Роберт Мек Клор був звільнений з посту команданта Другої Дивізії, що під його командуванням вславилася героїчною обороною — Вонджу, і на його місце був призначений ген. Кларк Л. Рофнер. Ближчих причин цеї зміни не подано.

О. Н. УХВАЛИЛИ НОВИЙ ПРОЄКТ ЗАМИРЕННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Лейк Соксес, 15. січня. — Політичний Комітет О. Н. минулої суботи прийняв більшістю 50 голосів проти 7 пропозиції три-особової комісії щодо перемир'я в Кореї і опісля конференції з участю комуністичного Китаю на тему всіх спірних далеко-східніх проблем, — включно з Формозою. Проти пропозиції були країни совєтського бльоку. Опісля доручено генеральному секретареві О. Н. переслати принципи тої ухвали комуно-китайському урядові. З Ню Делгі повідомлено, що індійський уряд має інформації, наче б комуно-китайський уряд „схильний розглянути нові пропозиції як базу для дальших переговорів для розв'язки далеко-східніх проблем", з тою тільки зміною: що завішення зброї в Кореї і переговори мали б початися рівночасно, а не насамперед завішення зброї, як це запропоновано і цього домагаються Злучені Держави. Республиканський лідер в Сенаті, сенатор Тефт, виступив гостро проти швидкої згоди американського уряду на нові пропозиції перемир'я, називаючи це „черговим апізерством".

НАЦІОНАЛЬНИЙ КИТАЙ ЗАКЛИКАЄ ДО РОЗБИТТЯ СОВЄТІВ

Тайпеї, Формоза, 15. січня. — Національно-китайський уряд звернувся окремим посланням до Конґресу Злучених Держав, закликаючи Америку „розбити одним ударом джерело агресії — Совєтський Союз". Послання, передане амбасадорові Велінгтонові Ку у Вашингтоні для доручення Конґресові, приготовила т. зв. Контрольна Юан, що наглядає над працею цілого уряду. Вона домагається рівночасно відклику рішення президента Трумана про заборону військової акції проти китайського континенту, як теж виступає проти будь-яких розмов з комуністичним агресором, як довго він є агресором. В посланні стверджується, що Москва досі ще не поважилася на явну агресію в Европі тільки тому, бо „волелюбні азійські народи борються проти її агресії біля задніх дверей", та що Европа стане жертвою Москви, як тільки вона проковтне Азію.

В СВІТІ

● **Суджений комуністами в Братиславі греко-католицький єпископ Пряшівщини преосв. Гойдич, „признався"** до участи в ОУН та в співпраці і допомозі українським націоналістам в боротьбі проти Совєтів.

● **На совєтсько-західному** кордоні в Німеччині в районі Ґеттінґен прийшло до перестрілки між прикордонними сторожами.

● **В Москві, крім Сталіна,** починають щораз більше славити й його придуркуватого сина Василя, що вже був „генералом" авіяції і якого тепер іменовано кандидатом в депутати Верховного Совєта.

● **Італійські комуністи в цілому** ряді міст організують генеральний страйк опанованих ними робітників на час приїзду до Італії ген. Айзенгавера.

● **На 100% збільшено ціни на деякі** промислові продукти в Югославії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ГРОБОКОПАТЕЛІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ"

Такий є заголовок редакційної статті часопису „Ню Йорк Ворлд Телеґрем енд Сан", у якій гостро критикується ті країни, представники яких не можуть здобутись на осуд червоного Китаю як аґресора. Стаття ця не є винятковою. В подібний спосіб пишуть й інші газети і можна твердити, що так само думає подавляюча більшість американського народу, який не хоче прикладати рук до валення Об'єднаних Націй, чи хочби тільки підкопування престижу цеї міжнародної установи, ідейним творцем якої є якраз ця країна.

З американських ідей зродилась була по першій світовій війні Ліґа Націй. Вагання потуг, які в ній верховодили, щодо доцільности твердої постави до японської аґресії в Манджурії та італійської в Етіопії, були смертельними ударами в цю установу. Подібне грозить тепер і Об'єднаним Націям, а різниця тільки в тому, що втрата морального престижу цеї установи може тепер мати для світу куди фатальніші наслідки, як це було з Ліґою Націй. Але якраз на таке заноситься. У демократичному таборі, який хитається і не знає на яку ногу стати, чи просто займає протилежне від Америки становище, є цілий ряд держав, приязних цій країні. Між ними є Англія і Канада, що ще більше ускладнює цілу проблему.

Англія хоче миру і тому визнала дипломатично червоний Китай, щоб таким чином його вдоволити, з ним торгувати і так уникнути війни. Але не хоче війни теж і Америка, яку в'яже з Китаєм давня дружба. Проте воєнний конфлікт у Кореї мусить бути полагоджений, боротьба припинена, а країна повинна стати вільною, згідно з принципами Чартеру Об'єднаних Націй. В іншому разі, коли б Об'єднані Нації від такого домагання відступили, то це було б як не фактичною то цілком певно моральною смертю цеї організації. Тому слушне становище тих, які думають, що вже краще хвилево програти війну в Кореї і військам Об'єднаних Націй забратись з тої країни, ніж резиґнувати з високих принципів і йти на такі уступки аґресорам, що їх світ вважатиме нагородою за аґресію. В такому випадку потерпів би дуже ввесь проти-комуністичний фронт. Як почували б себе тоді американські вояки в Кореї, чи рідня тих, що вже поклали свої голови за те, щоб спинити похід червоного аґресора? Чи ж вони боролись за те, щоб аґресивний червоний Китай дістав леґальне представництво в Об'єднаних Націях? Чи не є тоді природним домагання, щоб червоний Китай бодай припинив негайно свою аґресію в Кореї й забрав з неї свої війська? Тільки в такому випадку була б хоч якась підстава входити з ним в переговори та йти на уступки! Але цеї підстави тепер немає, а проте, є сильний натиск, щоб червоний Китай визнати дипломатично та признати йому місце в Об'єднаних Націях.

Кремль добре знає слабі місця демократій. В Европі він спекулює на неполагодженій німецькій проблемі, а на Далекому Сході на корейській і японській, яка теж все ще очікує свого полагодження. Коштом чужих інтересів і чужої крови Москва намагається поширити свої впливи й інтриґами довести до цілковитої поразки Об'єднаних Націй, що було б теж великим тріюмфом над Злученими Державами.

Вийти з цього положення не було б важко, коли б у міжнародних справах заважували принципи і тільки вони. На жаль, так не є. Тому саме Америка знайшлася тепер щодо Кореї в скрутному положенню, бо в своїй обороні поваги Об'єднаних Націй та їх принципів не має з боку урядів інших вільних націй такого зрозуміння і такої піддержки, яких вимагали б спільні інтереси вільного демократичного світу.

Відношення сил у Кореї

Рекомендація колишнього президента Герберта Гутера, щоби Злучені Держави були, так сказати б, ощадніші в своїй участі в обороні Европи і Азії, викликала широку дискусію та безліч всіляких коментарів. Вона зокрема викликала помітне занепокоєння в Европі, але при цьому тільки деякі тверезі голоси намагаються проаналізувати причини такого становища відомого американського патріота і державного мужа. За такими причинами не треба далеко шукати. Бо тоді, як Злучені Держави самі заанґажувалися „по вуха" політично, фінансово і військово в цій оборонній підготовці, то інші країни, зокрема европейські, ще далеко під цим оглядом позаду. Часом мається враження, що вони свою власну оборону вважають чомусь обов'язком Америки, а не своїм власним. Франція, і навіть Західна Німеччина, хоча вони вже були б на Сибірі заки червоні могли б дібратися до Америки, якщо взагалі могли б, не тільки не виявляють належної енерґії та потрібних зусиль для оборони, але часто поступають так, що — мовляв — як Америка нас не оборонить, то ми їй відплатимось тим, що попадемо в совєтську неволю. А деяким опозиційним колам в тих країнах, головно ліво-соціялістичним, ще відкривається рот говорити, мовляв Злучені Держави шукають там „гарматнього м'яса", хоча воно вже заглядає в пащу московського медведя.

Це дивне відношення інших країн та Об'єднаних Націй до оборонних зусиль Злучених Держав ще більш пророчисто виявляється з відношення сил на фронтах в Кореї. Як йдеться про аліянтські сили, вони в нічому не змінилися навіть після того, як до війни приступив червоний Китай.

Комуністичні армії на фронті в Кореї обраховується тепер на 444,000 вояків, в тому щонайменше дві треті частини китайських комуністів. Це крім досить нечисленної артилерії, невеликої кількости танків та протилетунської оборони. Деяка кількість комуністичних літаків, що беруть участь в боях, це — подібно як і інша зброя — совєтські моделі, обслуговувані теж залогою „неозначеної національноости".

Сили Об'єднаних Націй на тому ж фронті виносять 275,000 вояків, в тому 150,000, отже більше ніж половина, американців. З черги, щодо чисельности, приходять південні корейці зі 100,000 вояків. Кількість вояків інших націй така: англійців — 10,000; турків — 4,000; австралійців — 1,500; французів — 1,400; канадійців — 1,200; филипинців — 1,200; сіямців — 1,200; бельгійців — 1,000; нюзеляндців — 900; греків — 800 і голандців — 600. Після приступлення до війни комуно-китайців, Об'єднані Нації не вислали до Кореї ще ані одного вояка, тільки Колумбія приготовляється до висилки одного батальйону „пізніше". Канада зорганізувала до боротьби в Кореї одну бригаду, але тепер, натомість, запропонувала вислати її до Европи. Канадійський батальйон, що вже є в Кореї, ще переходить вишкіл. Якщоб до того додати ще американську зброю, тоді можна б теж краще зрозуміти застереження Гувера, Тефта та інших американців, в останньому сенатора Ноленда і його заяву, що американці є „незадоволені і розчаровані" зусиллями Об'єднаних Націй в Кореї.

Американські втрати в Кореї досі виносять поверх 40,000, точно 42,713 по день 7-го січня. В тому є 6,247 вбитих в акції, 29,306 поранених і 7,160 пропавших, отже головно полонених. З інших національностей в Кореї пропорційно поважні втрати, бо около 500, мали турки.

В такому світлі Об'єднані Нації та їх мирні зусилля виглядають досить сумно. Америка платить найбільше грошей до бюджету, щоб цю світову організацію вдержати і платить сьогодні теж найбільші жертви крови, щоб зберегти її престиж та вдержати ще залишки волі в світі.

Б. Козловський.

НА ГРАНІ ДВОХ РОКІВ

Навряд чи знайдеться в аналах світової історії інший „мирний" рік, що був би таким багатознаменним і змістовним, як минулий 1950 рік. Історія ніби прискорила в ньому свій біг, покривши за один рік відстань, для якої нормально людству потрібно було б низки років. Лише один день пережитого року — 25 червня — зробив те, чого не могли зробити всі п'ять повоєнних років, бо він відкрив сліпим очі. Він загасив у них віру в чудо світового замирення, переконавши навіть невільних совєтських попутників типу Генрі Воллеса, що єдиною метою Кремля, попри всю його „миролюбну" фразеологію, є підбій всього світу, для досягнення якої він від „холодної" війни перейшов до тієї „гарячої", яку годі спинити, бо відомо, що гуркіт гармат заглушує голоси дипломатів.

Таким є перший головний підсумок минулого року. Він не є несподіваним. Навпаки, він є синтетичним завершенням, логічним висновком того закономірного процесу поляризації світових сил, який відбувається після закінчення другої світової війни. Він є неминучим етапом в розвитку комплексу комуністичної дії і демократичної протидії після 1945 р. з його совєтофільськими ілюзіями, 1946 р. з його настороженістю, 1947 р. з його посиленням комуністичної активности й початком витверезіння західного світу, нарешті після холодної війни 1948-1949 років. Це не значить, що 1950 р. поклав їй край. Холодна війна є і триватиме далі, але не як самоціль, навіть не як головна зброя ворога, а як допоміжна операція, цілком підпорядкована стратегічним і тактичним вимогам справжньої світової війни, перші аванґардні сутички якої приніс людству минулий рік.

Поляризація світових сил природно привела до об'єднання, згуртування і отже посилення демократії на оборонних позиціях. 1950 рік і тут сказав своє рішуче слово і за своє друге півріччя дав і з цього погляду більше, ніж всі п'ять попередніх років. Нагадаймо лише найістотніші факти: одностайність ОН у відсічі комуно-корейській аґресії, організація (хай більше в принципі) армії ОН, реалізація Атлантійського пакту, створення єдиної західно-европейської армії під командуванням генерала Айзенгавера, схвалення в ЗДА та деяких західньо-европейських країнах величезних військових кредитів, надзвичайний стан, офіційно оголошений в ЗДА і фактично — в Англії, принципове визнання суверенности Західної Німеччини з включенням її в аліянтську оборонну систему, підготовча акція до укладення сепаратного миру з Японією, нарешті кардинальний перегляд демократичним світом свого ставлення до Еспанії. Таким назагал є політичний актив західніх держав за 1950 рік.

Остаточно відштовхнувши на протилежні бігуни комуністичні і демократичні сили, минулий рік поставив їх на бойові позиції і подав поклик до бою. В цьому його історичний зміст. Історичний зміст нового року нікому ще невідомий. Політичні спостерігачі жадібно вдивляються в його туманні далі, намагаючись виявити сховану там таємницю. Всіх хвилює питання: чи не виб'є в новому році година тієї великої світової війни, якої з таким страхом чекає людство? Чи скине з себе в ньому машкару „миролюбства" московський тиран, щоб відкрито піти завойовувати світ, чи й далі волітиме провадити кров'ю під'яремних народів війну „на виснаження", щоб своїм кулаком завдати лише останній смертельний удар волелюбному світові? Тут погляди дуже розбіжні. Одні висловлюють певність, що велика війна почнеться вже цього року і що першою жертвою її стане Західна Европа. Інші схиляються до думки, що велика війна може бути не раніше кінця 1952-го або й 1953 року, бо лише на той час Росія спроможеться мати потрібну їй атомову зброю. Проте майже всі згідні з тим, що велика війна неминуча й близька, що воєнна катастрова ОН в Кореї наблизила б її ще більше, поставивши під її удар передусім Західну Европу. Так думають, очевидно, навіть ті політики, зокрема в ОН, що висловлюють надію полагодити конфлікт і вживають для цього всіх заходів. Не віра в можливість порозуміння, а лише страх перед могутнім сусідом, прагнення хоч відстрочити вибух війни аби й заслужити про всякий випадок „ласку переможця" керують цими людьми. Особливо даються взнаки ці настрої, крім Індії, в Західній Европі. Західно-европейський бльок з його понад 200-мільйоновим населенням, могутньою промисловістю і віковими традиціями демократичних вільностей міг би стати непрохідним бар'єром на шляху комуністичного походу на світ. Проте поруйнованій, ослабленій, майже не озброєній Західній Европі, як це давно вже завважила світова преса, бракує сил, а отже й волі до спротиву. Американська допомога надто повільна й недостатня і тяжко чекати на неї, коли не чекає час. Та й давати зброю такій Західній Европі — чи не значить це давати її ворогові, як це було вже в Китаї?! Не дивно, що такі настрої страху й зневіри, посилені невдачами в Кореї, і собі породжують в західно-европейських країнах, особливо в Англії, антиамериканські настрої, які стараються нишком роздмухати п'ятиколонники. Тим часом загроза психологічної ізоляції Західної Европи від ЗДА — цього не лише наймогутнішого, а й тепер найбільш рішучого й дійового ворога червоної Москви — була б багата й на наслідки суто воєнного характеру. В світлі цього особливо знаменною стає остання політична подія минулого року — придбання ЗДА нового аліянта — франківської Еспанії, з якою вже відновлюються порвані 1946 р. дипломатичні стосунки. В цьому заході, мотивованому нелогічністю, маючи в комуністичній Москві американського амбасадора, не мати його в антикомуністичному Мадріді, криється глибший практичний зміст. Очевидно, Еспанії судилося стати в майбутній великій війні тим захищеним Піренеями й могутньою аліянтською фльотою й авіяцією плацдармом, який евентуально має бути осередком спротиву, а згодом і опірною базою для наступу проти комуністичних загарбників Европи.

Хоч як складуться події, хоч в якому році почнеться велика світова війна, — годі заперечувати одне: її тінь лежить на колисці нового року.

О. Г. Огневич

ПСИХОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ

Добігає до кінця рік збірки на Народний Фонд. Треба надіятись, що ще в січні будуть більші приходи, бо ще багато осіб вплатить національний Даток. Проте можна вже тепер твердити, що не збиремо цього, що треба і що наше громадянство повинно було зложити. Правда, це щойно перший рік і можна надіятись, що в наступному році буде краще. Але й не треба закривати, що в цьому році збірка недописала та рівночасно призадуматись, чому так сталось. Якщо є де які помилки і недомагання, то треба про них заговорити і старатись, щоб їх усунути. Це й причина, чому забираю голос у цій справі.

В першу чергу вважаю психологічною помилкою говорити про якийсь „національний податок". Про податок можна говорити лише у власній державі. Для багатьох громадян, що почувають себе льояльними американцями, трудно було погодитися з думкою плачення якогось іншого податку, як для американської держави. Автори проєкту, здається, вкінці самі це зрозуміли і змінили назву на „національний даток" чи „народний фонд".

Взагалі під оглядом національности є багато непорозуміння. Недавно один український европейський часопис заговорив про американських „українців, що не хочуть вчитися по українськи". Кожному, що знає американські відносини, таке твердження виглядає прямо наївним. Та ж в Америці є багато громадян українського походження, тут роджених, які українську мову знають, але нею мало послуговуються, а самі почувають себе американцями. Навіть з тими, що родились в Україні тут зовсім інакше як в Европі. Там еміґрант-українець у Франції чи Англії, по літах побуту, він є далі еміґрантом. Не так в Америці, тут він вростає в ґрунт, стає громадянином, американізується. В Старому Краю ми дуже мало орієнтувалися в американських відносинах, що вважаю за великий промах. Зв'язки з Америкою були слабкі і — правду кажучи — обмежувались лиш до долярів на різні цілі. Українським американцям ми дали у ділянці культури справді мало. Наслідки цього тепер даються відчувати. Я сам вповні зрозумів ці справи щойно тут, як побачив, який вплив має американська школа і американське окруження на мої власні діти. Не зараховую себе до найгірших батьків і своїм дітям стараюся дати виховання в українськім дусі. Вчу сам свого синка читати по українськи у вільні хвилі по тяжкій праці (а знаю, що — на жаль — не багато українських родичів це роблять!), передплачую діточий журнал і т. д. Проте від якогось часу синок зачав говорити навіть у хаті лиш по англійськи. Коли дружина звернула йому увагу: „говори по українськи — тиж українець" — почула відповідь, що нас здивувала і застановила: „Но, ай ем американ" — „Ні, я є американець!" Такий великий є вплив американської школи. І тут виринає питання: Чому у розподілі Національного Фонду так мало думки про українську школу?

Коли ми хочемо дістати Національний Даток від старої іміґрації, то підхід до неї мусить бути зовсім інший ніж до нових політичних іміґратів. Гетьманський ідеолог Липинський часто говорить про т. зв. „восприємчивість маси". Проводить національним життям все рухлива меншість, вона потягає масу за собою, але вона мусить рахуватись у даній хвилині з духовою восприємчивістю маси, її здібністю розуміти і сприймати ідеї голошені активною меншістю. Ясно, що щойно визволену з кріпацтва чи панщини селянську масу не можливо було відразу пірвати до боротьби за власну державу. Треба було років просвітянської роботи і великих історичних подій, щоб цю масу до боротьби за державність притягнути. Ще в 1917-20 роках було це тяжко. Тому треба

(Докінчення зі стор. 3-тої)

Сінклер Люїс.

КНУТ АКСЕЛЬБРОД

1)

Тополя — це дерево простого, плебейського уподобання. Її вовнисті віті затінюють муравники та викликають у сусідів заздрість до нашого міста. Та в додатку є це могутнє дерево, притулок та одушевлення. Сонце вливається в її вежисту постать, звідкілля теркотіння коників - стрибунців оживлює наше запилене літнє полудне. Від пшеничних ланів до рівнин, покритих саґом, між облогами та містом Єловстон стоять тополі, які затримують трохи приємної тіні для спітнілих фармерів.

В Джералемон прозивали Кнута Аксельброда „стара тополя". Це ім'я дали йому насправді не так з уваги на його особу, як з уваги на широкий гайок довкола його стрункої хати та червоної клуні. Він засадив гарний ряд дерев по обох сторонах державного шляху так, що скромна людина буденного сорту, переїжджаючи під ними у своєму дерев'яному візочку, почуває себе паном, мов на приватній дорозі. І на шістьдесять-п'ятому році життя Кнут був подібний до однієї з його власних тополь: коріння глибоко в ґрунті, тулуб висмалений дощем і градом та випечений серпневими полуднями, голова висунена до широкого горизонту вдень і до безмежного неба у степову ніч.

Цей пришелець був американцем навіть у мові. Врятований від злої вимови „джі" і „дабл'ю", він говорив звучною янкі-англійщиною, як і всі у цьому краю. Та він був більше американцем, як інші. У своїй рідній Скандинавії він мріяв про Америку, як про країну світла. Завжди, не зважаючи на розчарування і втоту він задержав думку про Америку, як про сестру милосердя для справедливости, для хліба, гарних містечок і жвавих розмов; і завжди він задержував молоду душу, що посміла бажати краси.

Ще будучи юнаком, Кнут Аксельброд хотів стати школярем, учитись легкости чужих мов, історичних оповідань; розвиватись у принадності розумних книжок. Спершу — приїхавши до Америки — він працював ввесь день у тартаку, а вечорами вчився. Він вивчився настільки, що міг учителювати продовж двох семестрів у дистроктовій школі. Згодом, коли йому було лише вісімнадцять років, великосердечне спочуття для Ліни Весілюс приневолило його одружитись з нею. Без сумніву, досить приємний був їхній весільний похід на прерійному скунері до нових фармерських ланів, але скоро Кнут був втягнутий у сіть убожества та родинних клопотів. Від вісімнадцяти до п'ятдесят-п'яти, він завжди витягав або дітей з обіймів смерти, або фарму з довгів.

Він мусів задовольнитись — і звичайно він був вдоволений — славою з другої руки: успіхом дідей та — вже виключно для себе — крадінням годин для читання: читання великих, грубих, осліплюючих очі томів історії та економії, які вибрав цей самітний матурист. Не зміняючи своєї думки про силу великих міст і про значення містечок, він все ж таки залишився прикований до своєї фарми. Він ще й придбав половину секції — вільну від довгу, урожайну, плодючу, прикрашену цементовим шпихлірем, курником і новим вітраком. Зробився вигідний, забезпечений і тоді — як то кажуть — був готовий умирати; до шістдесять-третього року життя він покінчив свою роботу та вже був непотрібний і самітний.

Його жінка не жила. Його сини розбрились далеко: один — зубний лікар у Фарґо, другий — фармер у Золотій Долині. Він віддав свою фарму доньці та зятеві. Вони просили його, щоб залишився з ними, але Кнут не згодився на це.

„Ні, — говорив він — ви мусите вчитись стояти на власних ногах. Я не дам вам фарми даром. Ви платіть мені чотири сотні долярів у рік аренди і я буду жити за ці гроші та доглядати вас із свойого вершка".

На горбку, за самітною тополею, яку він любив найбільше зі своїх дерев, Кнут побудував собі шопу з діхтяного паперу та „парубочив": куховарив собі, часом застелював своє ліжко, висиджував у сонці, читав багато книжок з Джоралемонської бібліотеки й став відчувати, що він вільний від усіх громадських тягарів, які ніс усе своє життя.

Годинами він висиджував на кухонному кріслі без опертя перед шопою: широкоплечий мужчина, білобородий, з пророчою погордою для своїх смішних, мішкуватих штанів і для сорочки без ковнірця. Він дивився понад стерні, що простелялись цілими милями, на вежу церкви у Форкс і роздумував, як найкраще можна використати людське життя. Рано вставав він у п'ятій, знаходив для себе роботу таки в своїй кімнаті, порядкуючи її, та в городці, яким піклувався. Обідав точно у дванадцятій і йшов спати разом із заходом сонця. Але мало-помалу він відкривав, що може бути неточним без того, щоб наразити себе на тюрму. Він оставався в ліжку до сьомої, ба навіть до восьмої. Він мав велику кітку, шерсть якої нагадувала шкаралущу черепахи, та бавився з нею; дозволяв їй хлептати молоко під столом, кликав її „Принцесою" та звірявся їй у таємниці, що в нього зродилась така „гадюча думка", яка підказує йому, що люди дурні, коли так важко працюють. Довкола цього старця — без блюзи, у виплямленій камізельці, що звисала на великих грудях, у шопі з покрученом ліжком і сосновим столом, покритим листками забруднених газет, — ширяли всі пристрасні замисли молодости та мрії про давню красу.

Він почав відбувати довгі, нічні прогулянки. У його дотеперішньому житті ніч означала час важкого сну в замкнених кімнатах. Тепер відкрив містерію темені, бачив прерії — широко розкинені та замрячені під місяцем, чув голоси трав, топіль і сонних птахів. Він чимчикував милями. Потім ставав на горбку, безцеремонно розкидував свої руки та стояв — подивляючи розгорнений, дрімаючий гай.

Ці свої виправи старався він держати в таємниці, але вони рознеслись назовні. Сусіди — добрі, прості люди, в яких не було безглуздя проходжуватись в росу та ще й в ночі, — повертаючись пізно з міста, з пиятики, батожачи своїх коней і викидаючи пляшки від горілки зі своїх прудких возів, — бачили його та рознесли вістку, що „стара тополя здивачів, від коли здав фарму цьому свойому зятеві і пішов на пенсію. Бачили ми цього біднягу, як блукав опівніч. Бажали б ми собі мати ту змогу спати, що він її має. Не оглядали б нас надворі в глуху північ."

Кожна сільська громада від Тодд Сентер до Серінґепетем ненавидить особи, яка відхиляється від загального стандарту та хоробливо захоплена якимсь дурійством. Люди стали слідити Кнута Аксельброда, — ставили йому різні питання та придивляючись зацікавлено з дороги його шопі. Він відчував це і вирішив залишитись уже таким для цікавих знайомих. Без сумніву це був початок його великої мандрівки.

(Дальше буде).

Др. Ол. Бабій

Сто літ по смерти Бальзака

Дня 18 серпня 1950 р. минуло сто років від смерти одного з найбільших письменників світової літератури, Оноре Бальзака.

Твори того письменника досі не тільки не перестарілись, а, навпаки, вони знаходять у цілому світі щораз більше зрозуміння і признання.

Тому не від речі буде пригадати життя і творчість того велетня французького письменства:

Оноре Бальзак уродився 16. травня 1799 року у французькім містечку Тур, де його батько був адвокатом. Мати Бальзака була дочкою директора лічниці в Парижі.

Від сьомого до чотирнадцятого року життя майбутній письменник учився в школі вріднім містечку, потім мусів перервати науку з причини недуги.

Коли його батьки перенеслися до Парижа, де батько Оноре дістав працю при постачанні армії, Бальзак почав студіювати в університеті в Сорбоні право, але по скінченні студій не захотів стати адвокатом, тільки з молодечим запалом взявся за студії літератури, щоби стати письменником.

Батьки молодого письменника перенеслись на село, двадцять кілометрів за Париж, а Оноре Бальзак винаймив собі в столиці убогу кімнату на піддаші, і в тій кімнатці пересиджував не тільки днями, але й ночами над книжками, і рукописами своїх перших творів.

До своєї улюбленої сестри Лаври, яка допомагала йому, він писав тоді в листах: „Моїм ідеалом — слава і кохання. Я мушу стати в літературі тим, чим був Наполеон у політиці".

Першим замітнішим твором Бальзака була поетична драма про Кромвеля. Та драма не мала ніякого успіху, і Бальзак, не маючи засобів до життя, мусів працювати в друкарні як друкарський складач.

Підо впливом творів Вальтер Скота Бальзак написав 1829 року два томи оповідань „Шуани" „Les Chonanc".

Та деяку увагу читачів і критиків звернув на себе аж третій твір Бальзака „Дім Ката, що грається м'ячем" (La maison du chat qui pelote", а далі твір „Евгенія Гранде" (Eugenie Grandet" і повість з життя невдахів письменників „Втрачені ілюзії" „Illusions perdues".

В тяжкій боротьбі за успіх і славу Бальзак пізнав долю і недолю поетів злидарів, голодуючих письменників, і всі, що він заобсервував у житті богеми в Парижі, стало матеріялом для знаменитої повісти про письменників, що входять в літературне життя з великими надіями, ілюзіями, а суворе життя ті ілюзії і мрії розбиває.

Працьовитість і плодовитість Бальзака були просто виїмкові і феноменальні. Він працював пересічно 15 годин денно, і в творчому надхненні забував часто про обід чи вечерю, та кормився тільки чорною кавою, якої в цілому житті він випив так багато, що кава скоротила його життя.

При всій своїй працьовитости Бальзак знаходив час на обсервування життя і на товариські зв'язки. Його найближчими приятелями були поет Віктор Гюго, письменник Стендаль, Теофіль Готіє, Шарль Нодіє, Бернард і письменниця Жорж Занд.

Бальзак мав і свої людські слабості, як і кожна людина: Він прагнув жити в багатстві, в достатках, тому все жив у довгах та мусів часто замикатись у своїй кімнаті, щоб довжники не докучали йому. Він так прагнув грати ролю аристократа, що сам до свого призвища додав собі титул „де", і на кареті дав собі намалювати шляхецький герб, хоч його родина походила з селян, а не зі шляхти.

В погоні за приязню і коханням Бальзак нав'язував зв'язки і переписку з численними жінками, як мадам де Берні, Зульма Каро, княгиня де Кастрі і т. д.

З туги за одною зі своїх приятельок, княгинею де Кастрі, письменник їздив аж до Італії і до Швайцарії.

Приязнь і хвилеве перелетне кохання з різними жінками знайшли свій відгомін і вплив у дальших творах Бальзака „Шагрінова шкура" („Pean de chagrin" „Людвик Лямбер (Louis Lambert" „Seraphita" та інших.

Обсервуючи у тім часі подружнє життя французів, Бальзак написав у тім часі свою знамениту психологічно-соціологічну студію „фізіологія подружжя („La physiologie du mariage".

Спомини з літ дитинства дали Бальзакові матеріял для повісти з життя священників „La ture de Tours" (Парох із Туру).

Талант Бальзака виявив уперше всю свою могутність і силу в знаменитій повісті „Le pere Goriot" (Батько Горіо". Та повість про трагедію батька, який ціле життя трудився і працював тільки для щастя й добра дочок, а не зазнав нічого від дочок, крім невдячности, — та повість своїм драматизмом, майстерністю в змалюванні характерів займає одно з перших місць між його творами.

В р. 1833. Оноре Бальзак випадково познакомився в готелі Нюшатель із польською графинею Евеліною Ганською. Та графиня мала свої мастки в селі Верховня, коло Бердичева, в Україні. До Парижа приїхала вона хвилево зі своїм чоловіком, що був на двадцять літ старший від неї і хоровитий. Графиня Ганська мала тоді тридцять літ, а тридцятьлітня жінка була ідеалом Бальзака. Він навіть написав твір про принади тридцятьлітньої жінки „La femme de trente ans".

Між Бальзаком і Ганською нав'язалась приязнь, і коли польська графиня вернулась на Україну, вона часто переписувалась з ним. Бальзак настільки полюбив ту графиню, що їздив з Парижа аж до Відня, щоби вдруге бачити її.

Переписка між Бальзаком і Ганською набрала більш любовного характеру, коли граф Ганський помер і графиня Ганська осталась сама з дочкою.

Впродовж тих літ Бальзак написав ряд творів, як „Сцени з провінціонального життя" „Сцени з паризького життя" „Сцени з приватного життя", які стали частинами його знаменитого циклю творів „Comedie humaine" („Людська комедія". Той цикль — то ціла галерія типів, характерів, образ з життя французів різних кляс упродовж десятиліть. До того циклю належать д твори „Сцени з політичного життя".

Надзвичайна здібність в помічуванні всіх пружин суспільного життя, відвага бачити й малювати життя таке, яке воно є в реальній дійсності, інтуїція, що позволяла письменникові з одного слова, вчинку пізнавати всю духовість людини, вміння створювати конфлікти й розв'язувати їх у повісті в драматичних акціях і ситуаціях, — все це склалось на те, що кожна нова повість Бальзака була його новим тріюмфом і новим кроком до світової слави.

Та життя жартує собі з усіх людських мрій і зусиль: світову славу здобув Бальзак за ціну надлюдської працьовитости, яка руйнувала його здоров'я. Впродовж кількох літ Бальзак видав свої дальші твори „Старші музик" (Le vienx musicien" „Le parasite", La cousine Bette", і були такі роки, коли той письменник за місяць писав цілу повість, а за кілька днів творив оповідання. Щоб заробити більше грошей, він писав крім того, драми й комедії для театрів.

Він запрагнув родинного щастя, любови — тоді, як його сили й здоров'я були надломані.

Бальзак вірив, що тільки графина Ганська може ущасливити його і бути для нього тією дружиною, про яку здавна мріяв: Лишаючи в Парижі безліч знайомих дівчат, жінок, приятельок, Бальзак виїхав каретою з Парижа через Відень на Україну, і по трьох місяцях подорожі і турбот опинився в домі графині Ганської, в селі Верховні. Дня 15. березня 1850. Бальзак і Ганська взяли шлюб у костелі святої Варвари в Бердичеві. Вінчав ту пару новоженців священник Чаровскі, висланий єпископом з Житомира.

Великий письменник виїхав зі своєю жінкою до Парижа і переживав найщасливіші часи в своїм житті. Та його здоров'я, підірване довгою подорожжю з України, щодня погіршувалось. Він вірив, що видужає, бажав збагатитись тим, що хотів транспортувати до Франції дуби з лісів на Україні, і продавати їх. Але дня 18. серпня 1850. року його колись кремезний і здоровий організм, покорився важкій недузі серця, і Оноре Бальзак помер на удар серця. Лікар, що опікувався ним і підфліртовував з жінкою вмираючого письменника, говорив, що Бальзака добило підсоння на Україні і довга подорож.

Оноре Бальзак жив тільки 51 років, але в спадщині залишив около 50 томів творів.

Його твори — твір не тільки генія, але й продукт доби, духа часу і середовища, як і кожний твір. Бальзак — головний представник реалізму у французькій літературі, так, як Густав Фльобер, Мопасан, і реалізм автора „Людської комедії" межує часом з натуралізмом у стилі Еміля Золі.

Твори Бальзака часто не мають тієї мистецької викінчености й майстерности побудови, яку мають твори Фльобера чи Мопасана. Але ті твори Бальзака, хоч нераз перебалакані, розтягнуті, хоч у них помічаються навіть повторення й стилістичні недогляди, все ж у тих творах з кожного слова, вислову, речення б'є така струя справжнього життя і така сила талановитости в змальованні його життя, що дехто до сьогодні слушно вважає Бальзака за найбільшого прозаїка Франції, і з письменників останніх десятиліть тільки Ромен Роман у „Жан Крістофі" і Пруст у „В пошукуванні втраченого часу" наближаються до тієї досконалости, яка характеризує творчість Оноре Бальзака.

Бальзак ніколи не займався політикою і все був відданий тільки літературній творчості, але все ж у деяких його творах відбились і його погляди на суспільно-політичні справи: Він сам називав себе „ecrivain monarchique" (монархістичний письменник"), він боготворив Наполеона і мріяв про королівську Францію та був переконаний, що республіканський устрій провадить державу для безвідповідальної тиранії товпи.

В творі „Сільська медицина" Бальзак доказував, що християнізм, особливо католицизм то одинока суспільна сила, яка здавлює в людях нижчі, звірячі інстинкти і є основою суспільного порядку, тому новітнє, культурне людство є всеціло твором християнізму.

Бальзак заявляв сам про себе: „я творю в проміннях двох світил: християнізму і монархізму".

Др Ярослав Пастернак

Археольогічний Конгрес у Канаді

Нижче подаємо допис археолога др. Ярослава Пастернака, який на підставі праць, друкованих в українській, чеській, польській, німецькій, мадярській та англійській мовах і теренових дослідів став прийнятий в дійсні члени „Археологічного Інституту Америки" та запрошений до співробітництва в його фаховому журналі „Americal Journal of Archaeology" в ділянці праісторії Східньої Европи. — Редакція.

Північно-американською науково-дослідчою централею для археологічних дослідів є „Ярхеологічний Інститут Америки" з осідком у Кембридж, Масс., членами якого є теж всі канадійські археологи. Завданням цього Інституту, заснованого у 1879 р., є досліджування культури старовинних індіянських племен Америки й Канади та праісторичної й клясичної культури середземноморських частин Европи, Азії й Америки. Над переведенням цього в життя працюють окремі школи (відділи Інституту) в різних краях, як „Американська Школа клясичних студій в Атенах", „Школа клясичних студій Американської Академії в Римі", „Американські Школи орієнтальних дослідів у Єрусалимі й Багдаді, „Школа Американських Студій" в Америці, „Американська Школа праісторичних дослідів" та „Американський дослідчий центр в Єгипті".

Саме недавно (27-29. 12. 1950) відбувся 52-ий з черги Конґрес американських та канадійських членів Інституту, тим разом в Канаді (Торонто). У ділову його програму входило 21 доповідей, передусім з ділянки клясичної археології. У більшості вони обговорювали досліджування, в останніх роках, грецької клясичної архітектури, різьби, кераміки, нумізматики, культу померлих та деяких історичних проблем. Найбільш цінною з них була доповідь проф. Г. А. Томпсона про розкопи в 1950 р. в центральній частині (аґора) старовинних Атен. Інші доповіді були присвячені розкопам в Італії (Коза, 1949-50) та в Малій Азії (Туреччині) на терені колишнього грецького міста Гордіон.

У своїй доповіді, в англійській мові, про „Трипільську культуру в Україні", ілюстрований численними репродукціями трипільської мальованої кераміки, плястики й архітектури, підписаний доказував, що нарід з трипільською культурою був автохтоном на сьогоднішних українських землях, густо заселених його предками вже в часі молодшої палеолоґічної доби (коло 40 тисяч років до Христа). Його культура, включно з розкішно розмальованим теракотовим посідом розвинулася теж на місці. Відомі з деяких країн (Мала Азія, Персія) аналогії до мальованого орнаменту вказують, так сказати б, на мистецьку моду в тих часах і не є доказом посторонніх культурних впливів. Ідея виконувати розписний орнамент на трипільському посуді в кількох кольорах могла зовсім добре бути місцевого походження, так як місцевою, не імпортованою була теж праісторична шнурова кераміка та мегалітичні гроби в різних краях Европи. Справа ця була живо порушена в дискусії.

Далі, нарід з трипільською культурою був важливим лучником між старовинним Заходом і Сходом. Його культура з одної сторони належала до великої наддунайської групи хліборобських культур Центральної та Західної Европи, а другої сторони вона була органічно зв'язана з середземноморським культурним кругом, членами якого були старовинна Італія, Греція, Мала Азія, Мезопотамія, Єгипет і Крета. На ці зв'язки вказує наявність в трипільській культурі мальованого посуду, фігуральної плястики та культу бика як символу сили, спільного в тих часах для Мезопотамії, Єгипту, Греції й України. Тому Трипільці, які жили в Україні, між Дніпром і Карпатами в III-II. тисячлітті до Хр., належали до найбільш культурних народів того часу.

Здавалося б, що в сьогочасній зматеріялізованій дійсності не має місця для розгортання історично-гуманістичної думки, та на щастя воно не цілком так. Археолигічні досліди находять зрозуміння теж у державних фінансових кругах, бо прим. теперішні розкопи в Атенах ведуться за гроші з „Пляну Маршала".

Вище згаданий конгрес виявив теж, що праця у тій ділянці, мимо дуже несприятливих сьогочасних умовин йде невпинно вперід, розкриваючи все нові найдавніші вияви людської творчої думки, що лягла в основу цивілізації й культури сьогоднішних народів старого й нового континенту.

ПСИХОЛОГІЧНІ ПОМИЛКИ

(Докінчення зі стор. 2-гої).

теж і в Америці рахуватися з такою духовою восприємчивістю різних іміґрантських прошарків. Це зовсім зрозуміле, що, назагал, інші почування має новий чи старий іміґрант, який пережив „красу відродження країни", який сам був частиною цього відродження, ніж той, який того всього не переживав.

Коли я приїхав до Америки, мій, тоді ще 4-літній синок сказав: „Я люблю Америку і вже не хочу нікуди більше їхати". Мене ще донині дивують ці слова. Покинув він рідну землю немовлям на тягаровім авті серед сніговії і в Німеччині у безнастаннім перекиданні з табору до табору мало зазнав добра. Його слова були висловом почуття дитини, що нарешті зазнала спокійного, нормального життя. Але подумаймо: Чи не подібні почування мають тепер ті люди, для яких доля в ріднім краю була не мамою, а мачухою, які там жили у нужденних хатах, а тут мають власні доми, які у старім краю часто в неділю не могли піти до церкви, бо не мали в що взутися чи вбратися. Чи ті люди також не говорять собі в душі: „Я вже нікуди більше не хочу їхати — Америка це мій край"?! Ясно, що робимо грубу психологічну помилку, коли ставимо до цих людей такі вимоги, як до політичних іміґрантів, що недавно вийшли з рідної землі. Знаю, що старі іміґранти дають по $100 чи $50 на церкву чи парафіяльну школу — на цілі їм близькі і зрозумілі. Але тяжко від них дістати Національний Даток. Це для них не „восприємливе". У „Свободі" появляються тепер карикатури „Гриць Зазуля", де висмівається недбальство „патріотів" у плаченню Національного Датку. Це знаменита річ. Але... вона пристосована більше до нової іміґрації і тої частини старої іміґрації, яка є постійно в українськім житті активною. Я переконаний, що для загалу старої іміґрації і для роджених тут ці картини не „восприємчиві", не промовляють до їх душі, не роблять на них враження. Автори проєкту Національного Фонду зробили психологічну помилку, бо рахували на широкий загал американських українців і не взяли під увагу цих всіх ріжниць духового наставлення, восприємчивости. Стверджую лиш факт, але не роблю ніякого закиду. Все це можна й треба направити.

Про невдачу Народного Фонду вже чимало писалося. Говорилося і про недбальства частини нової іміґрації (і то — нажаль — цих видніших!) і про потребу більшої рухливости, щоби збірщики заходили до домів громадян і т. д. Все це правдиве і все слушне. Але головна річ — це таки зрозуміння психологічного наставлення ріжних іміграційних прошарків. В пропаґанді Національного Датку треба статися зробити цю справу зрозумілою і близькою для кожного середовища, а тоді — з часом — збірка на Народний Фонд буде напевно успішною.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

В КІРОВОГРАДІ — НАРАДА ПРОПАГАНДИСТІВ

В листопаді м. р. в Кіровограді відбулася обласна нарада пропаґандистів. В ній взяло участь понад 350 чоловік. Темою доповідей і дискусій було поширення партійної пропаґанди між робітниками укруплених колгоспів.

СТАЛІН-МОВОЗНАВЕЦЬ

Виступ Сталіна в питанні марксизму і мовознавства, як і можна було сподіватися, викликав велике порушення в совєтському — якщо так можна висловитися — науковому світі. Сталіна — хоч він сам про себе сказав „я — не мовознавець" — зовсім серйозно потрактовано як „ученого", його ж виступи — як вчення з питань мовознавства". Згідно з тим „вченням", приступлено до перебудови цілої науки про мову.

В академії наук УССР впродовж трьох днів відбувалася спеціяльна наукова сесія з питань мовознавства в світлі вчення Сталіна. На сесії доповідали такі вчені і академіки, як Г. Александров, М. Омелянківський, Л. Бухаловський, О Білецький, С. Невдаров. Однією з тем було „Викладання мови в середній школі на основі праць Сталіна".

МИКОЛА КОЛЕССА — „ТОЖЕ" ДЕПУТАТ

Першим кандидатом в депутати обласної ради Львівщини назначено Миколу Колессу, композитора, по ньому у списках фіґурує Уляна Баштик, голова колгоспу з Сокальщини.

(У. Думка)

УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО В АКАДЕМІЇ В ВЕЛЕЙ ФОРДЖ

6 січня о 6 год. вечора, в Valley Forge Military Academy, в Вейн, Пенсилвенія, для робітників, що працюють при академії — її меценат генерал Бейкер, влаштував український Свят-Вечір. Було приготовано дванадцять пісних страв. По середині столів — на сіні стояли: кутя, мед, узвар. Горіла різними вогнями ялинка. В горі сяяла блакитна велика зірка. Генерал, що прибув зі своїми достойниками до святочної залі, персонально за руку привитав кожного робітника. Прот. Константин Даниленко-Данилевський, сказав, в англійському перекладі, зворушливу промову. Заст. голови Церк. Параф. Ради Дмитро Мельників, від імені всіх робітників — підніс генералу Бейкеру в дарунок український стилізований альбом. Генерал подякував робітникам за увагу та сумлінну працю . . .

Після — о. Константин, освятив кутю. Заспівали: „Добрий вечір тобі пане господарю" . . . „Нова радість стала".. та інш. Співали. Вечеряли. Розмовляли . . . За столами разом сиділи дорогі американські гості, два журналісти, що подали фотознимки та дописи у великому філаделфійському щоденнику — „INQUIRER" — в числах за 7 і 8 грудня — де приділили українцям належну увагу і пошану, як представникам культурної нації.

Кость Слобідський

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, О.

Низова клітина „Зарева"

Певна консеквентність у плянуванні та виразні позитивні пророблені праці становлять невід'ємну характеру ознаку української академічної молоді, об'єднаної в своїй ідеологічній Централі.

І так не переривається праця та в зв'язку з прибуттям більшости членства з европейського терену постають по відносного короткому часі нові клітини, що в програмі своєї праці намагаються реалізувати запляноване та невтомно прямувати до означеної цілі.

Дня 16 грудня м. р. відбувалються Основуючі Загальні Збори низової клітини Клівленд, Огайо. З рамені ініціятивної групи витав присутніх Юрій Любінецький.

Програмова доповідь д-ра Богдана Винара про завдання „Зарева" в аспекті духового росту українського студентства, була прослухана з належною увагою. Проаналізувавши загальну ситуацію українського студентства прелегент зупинився на ґенезі постання нашої Централі та коротко з'ясував ідеологічні заложення і дальші тенденції розвитку передбаченої праці. Підсумки та осяги пройденого етапу, інформативний огляд діяльностевої й організаційної побудови виповнили дальшу частину доповіді. У кінцевих реченнях підчеркнено нові обставини, спільні для більшости нашого членства та накреслено перспективи дальшої праці з узглядненням певної актуальної модифікації її метод.

Після відчитання ідеологічної плятформи приступлено до формального створення низової клітини. До Управи обрано 3-ох людей; товариство очолює Богдан Ковч. Дальшу частину Загальних Зборів виповнила дискусія про конкретні можливості праці нашої клітини. Новоствореню клітину привитав присутній на залі Уповноважений Централі „Зарева" на терен ЗДА, д-р Петро Стерчо. Зборами кермувала Президія в складі: д-р Богдан Винар — предсідник, п-на Маруся Попович — секретар.

Певним об'єктивним показником невпинного росту молодої академічної Централі може бути факт, що новостворена низова клітина нараховує 80% нових членів, яка рішилась включитися в рямки нашої праці, вже на американському терені. Також Клівленд є першою клітиною „Зарева", що витає в своїх рядах двох членів уроджениць у Америці. З них Маруся Попович, абсольвентка журналістики, ввійшла до Управи товариства.

Розгортаючи далі намічену працю, хочемо бути переконані, що в наші сліди піде ще багато ідейних одиниць з української студентської молоді.

Юрій Любінецький

ШІКАГО, ІЛЛ.

Збірка на Народний Фонд УККА

Пропагандивна акція за складанням податку на Народний Фонд, що її ведеться від довшого часу при всякій нагоді в Шікаґо й околиці виявляє щораз то країці успіхи. Акцію цю очолює Ліга Американців Українського походження, яка є на цьому терені Відділом Українського Конгресового Комітету Америки. Згадана установа для покращання вислідів збірки покликала окремий Комітет Народного Фонду та дістала допомогу від поверх 30 збірщиків, які добровільно і безкорисно піднялися цього не все приємного обовязку і його совісно сповнюють від кількох місяців. Як бачили ми з розчислення виливів до Народного Фонду, що його недавно помістила централя „УКК" на сторінках „Свободи" — у збірці податку за вересень — жовтень м. р. — громаднство Шікаґо займає перше місце. Як довідуємося — за останній місяць (листопад) на Народний Фонд вплинуло поверх $1,000, перевищуючи тим самим збірку попередніх місяців двократно. В цю квоту не входять доходи з двох великих імпрез, а саме Листопадового Свята та Маніфестації в честь бл. п. ген. Чупринки.

Як бачимо праця збірщиків та співпраця більшости українських організацій в Шікаґо з Лігою Амер. Укр. Походження дають свої гарні наслідки. Факти ці повинні врешті спонукати й решту наших громадських чинників на терені Шікаґо, що ще стоять чомусь осторонь від цієї загально-української акції, до співпраці з Лігою, що згідно з ухвалою делегатів Ліги перебрала на себе обов'язки Філії УККА на терені Шікаґо та провадить свою працю для нашого загального добра.

Та занотовуючи всі ці потішаючі об'яви зростаючого зрозуміння Народного Фонду, а тим самим і завдань УККА в тих переломових часах мусимо згідно з правдою зазначити, що нам ще далеко до повного виконання наложеної на нашу громаду повної квоти Народного Фонду. Зі сумом мусимо ствердити, що багато громадян ще цього обов'язку з якихось причин не виконало. Переглядаючи списки жертводавців не бачимо там часто прізвищ навіть відомих громадян, яких матеріяльне положення повинно дозволяти на виконання цього основного обов'язку. Хочемо вірити, що сталося це не ізза нехіті чи злої волі, а прямо через забуття чи перечення. — Думаємо, що ще цього місяця всі громадяни, які свого обов'язку щодо Народного Фонду не сповнили, його виповнять, а ті, що досі дали тільки частину, його доповнять. Складати, податок можна через збірщиків, дальше просто в льокалі Ліґи Американців Українського Походження в Шікаґо, 2247 W. Rice St., або при нагоді вплачування своїх вкладок у Відділах Укр. Нар. Союзу чи інших організаціях, при яких діють наші збірщики.

Управа Ліґи Амер. Укр. Пох. в Шікаґо

ДЖЕРМАНТАВН (ФИЛА), ПА.

Підсумки праці

Рік-річно українська православна парафія підсумовує свою працю теж і на національно-громадському полі. Можемо сказати, що на протязі року ми сповнили якусь частину свого національного обов'язку. На працю національного характеру складалося ось що: Піддержка Українського Конгресового і Допомогового Комітетів; споравдження новоприбулих; допомога матеріяльна новоприбулим; улаштовання курсів англійської мови для новоприбулих; влаштування національних свят, рефератів і тим подібне.

Щодо Українського Конгресового Комітету, то треба підкреслити, що майже не було підприємства, родин чи похоронів, щоби хтось підчас цього не згадав про корисну працю Конгресового Комітету та щоб не зібрано якусь лепту на цю ціль. Отже хоча наша громада не така дуже численна то все таки до Конгресового Комітету зібрано за рік понад 400 долярів.

Щодо спроваджения родин, то ми спровадили кількадесять родин. Значить, що спроваджения нової еміграції є сполучене з фінансами, при нашій громаді на цю ціль зібрано $1,100. — З цих грошей було виплачено — около $900, а це на перевіз багажів, перевіз родин зі стацій, закуплення харчів, тимчасова позичка — і т. п. Отже з кінцем року 1950 в касі позістало около $100.

Розуміючи вагу знання англійської мови засновано вечірні курси мови де новоприбулі мали нагоду навчитися підставові речі англійської мови.

З головних свят то громада улаштувала свято-Шевченка і Листопадове Свято. Чистий дохід з свят був висланий через Допомоговий Комітет на інвалідів у Европі. Дано кілька рефератів під наголовком: „Як нині руйнує червоний кат українські Церкви на Рідних Землях", „У. Національна Рада та її заслуги в користь визволення України" і „Чому Український Допомоговий Комітет заслуговує на піддержку".

Також в громаді широко між новоприбулими заслуги Українського Народного Союзу і часопису „Свобода". Таким чином Відділ зріс до сто кілька членів.

Рік 1951 буде роком дальшої праці бо знаємо, що Україна далі в неволі й цеї праці потребує.

І. Х.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19681 Богдана Єхима від Завалія Сергія, Південні американські газети просимо передрукувати.

19682 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Хто знає щось про Ляцук Лаврентія (Лунек) син Анни Лящук, їх батьки були учителями в Старогроді, зволить подати до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19682.

19683 Горн Міну і Кареля від Каспар Бориса.

19684 Маліновського Стефана, адвоката з Турки від Маліновського Гриця.

19685 Дмитришин Василя с. Франка, студента медицини від Дарії Тершаковець.

19686 Захарчук Романа, або його дітей від Григорія Кваса.

19687 Ляховську Юлію від Пудловського Леоніда.

19688 Ільницьку Полюсю з с. Івашківці (Турка) від Івана з Матковських Хатковський.

19689 Гаврилюк Степана з с. Дальники (Камінь Коширський), Гаврилюк Степана з с. Воля (Камінь Коширський) Малярчук Степана, Довжко Марію і Дементія з того ж села від Гаврилюк Теодора с. Івана.

19690 Поподенчука Прокопа родину з с. Сопів (Коломия) і родину Молінаріс з с. Іспас (Буковина) від д-ра Омельського Євгена.

19691 Селецького Михайла з с. Гломча (Сянік) від Івана Кічора.

19692 Берґель (Слоньовського) Михайла від брата Слоньовського Миколи.

19693 Сталіна Станислава з с. Воля Олешицька від Суровий Петра.

19694 Рідних і знайомих із Стрия і Сянока від Голод Романа.

19695 Тимошенка Максима від Тимошенка Юхима.

19696 Марію з Процаків з с. Рошнів (Станиславів) від Буник Петра, с Василя і Анни.

19697 Бодай Михайла з с. Замостя (Львів) від сина Богдан Петра.

19698 Боринську Марію від Щур Степана.

19699 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс для Івана Довгапя з родиною (3 три особи працюючі і 12-літній хлопець)?

19700 Онуфрик Федора, Гриневич Федора і Витязь Михайла всіх з с. Липя (Турка) від Возняк Івана. Українські газети у Франції просимо передрукувати.

19701 Возняк Федя від брата Івана Возняка.

19702 Рибіцького Александра від Зенони Латек, доньки Францішки з Рибіцьких Степанченко.

19703 Доронюк Василя, який в 1936 р. повернувся до ЗДА від Ссксль Здзсніцкого.

19704 Лєньо Анну, зам. Яричевську з с. Трійця (Добромиль), і Боднарчук Марію та Василя від Лучишина Дмитра.

19705 Ракочу з Гевських Евдокію і її синів Петра і Ромка від Гевської Ірени.

19706 Миренько Василя, с. Івана і Настазії з Хітора від Яблінського Федора, с. Андрія і Федусі.

19707 Лойко Миколу з с. Узлазів (Любачів) від Лойко Івана сина Василя і Параскевії з Чайків.

19708 Паламарчук Миколу (в Шікаґо) від братанка Миколи Паламарчука.

19709 Михалишин Юлію і Кінаш Ярославу обидві з с. Коросно (Перемишляни) від Гіщинської М.

19710 Гирилюк Миколу с. Дмитра і Василини з с. Гончарів (Городенка) від Фірман Василя.

19711 Рідних і знайомих з сіл Клубовець і Надорожна (Товмач) від Івасюк Дмитра.

19712 Мош Степана, брата і Філь з Мошів Маґу, сестру від Евдої з Пущаків Мош, д. Тимка і Марії з с. Волиця (Жидачів).

19713 о. Марущака Максима з с. Баранє Перетоки (Сокаль) від Марущак Ярослава.

19714 Гарасимчук Параню з д. Левус з с. Боратин (Броди) від Петрусь Катерини.

19715 Стегній Івана, с. Терешка і Ганни з с. Клишки (Чернигів) від Шевченка Василя.

19716 Дунас Зоську, Анну і Катерину, тіток з с. Черляни (Городок Ягайлонський) від Грициняк Михайла.

19717 Файфорович Анну, з д. Ветушинську від Ветушинського Миколи з с. Засадки (Старий Самбір).

19718 Горбянського Івана с. Андрія з с. Мокряни (Самбір) від Соломчак Петра, с. Дмитра і Анни з Горбянських.

19719 Зарицьку Серафіну і Юзьку з с. Білина Велика (Самбір) від Даців Миколи з с. Татари.

19720 Колачко Василя, с. Онуфрія і Марії з с. Дзікув Старий від Вєлька Катерини з д. Пурґаль.

19721 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс молодому скитальцеві (31 років) має шлюсарський вишкіл. Голоситись до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19721.

19723 Лущакевич Дмитра з с. Риботичі від Крупа Тересі.

19724 Войчук Станислав хай зголоситься до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19724. Справа дуже важна.

19725 До Таборових Управ в Німеччині і в Австрії. Просимо зголоситися, що Іван Цуркан з Шікаґо (ЗДА) пошукує своїх дітей Анну, Миколу і Ярослава Цурканів. Голоситися до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19725.

19726 Скочдополя Романа з табору Ганав від Ганиш Михайла.

19727 Гамалу Василя з с. Лопушниця (Хирів) від Медвідь Степана.

19728 До людей доброї волі. Хто виставить ашуренс для скитальців (чоловік і жінка) молодих і працездатних? Голоситись до ЗУАДКомітету у Филаделфії під ч. 19728.

Голоситися до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ТАРЗАН, ч. 2511. Новий Світ

„Скажу вам історію так, як я почув її по моєму радіо з внутрішнього світу — словами самого Іннеса".

Ми виїхали „молом", тобто машиною, що її придумав Перр'и, щоб глядіти за новими зложжями вугілля.

Дейвид Іннес і Абнер Перрі продерлися через поволоку внутрішнього світу і за 72 годин найшлися у фантастичнім Новім Світі.

„Боже великий, що це є Перрі?" — запитався з острахом Іннес. „Щонебудь це було б", закликав Перрі — „ми радше тікаймо швидко до мола".